

JKP „Beogradske pijace“, Beograd

**Napomene uz finansijske izveštaje
na dan 31.12.2021. godine**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

JKP „Gradske pijace“, Beograd je izvršilo promenu poslovnog imena dana 07. marta 2022. godine, koje je registrovano u Agenciji za privredne registre pod brojem BD 17692/2022 od 07. marta 2022. godine, od kada posluje pod novim poslovnim imenom koje glasi Javno komunalno preduzeće Beogradske pijace Beograd (Zvezdara).

JKP „Beogradske pijace“, Beograd (u daljem tekstu „Društvo“ ili „Preduzeće“) obavlja komunalnu delatnost upravljanja pijacama, koja obuhvata komunalno opremanje, održavanje i organizaciju delatnosti na zatvorenim i otvorenim prostorima, koji su namenjeni za obavljanje prometa poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda, i to:

- 68.20 Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima.

Pored navedene, Preduzeće obavlja i delatnosti usluge održavanja objekata (81.10), organizovanje sastanaka i sajmova (82.30) i ostale uslužne aktivnosti i podrške poslovanju (82.99).

Preduzeće je osnovano Rešenjem o organizovanju radne organizacije „Gradskih pijaca i tržnih centara Beograd“ kao javno komunalno preduzeće br. 3-568/89-XXVII-01 od 21.12.1989. godine, koje je upisano u Registar Trgovinskog suda u Beogradu, Rešenjem broj Fi-8166-89 od 29.12.1989. godine. Osnivačkim aktom poverava se obavljanje komunalne delatnosti iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima.

Sedište Društva je u ulici Živka Karabiberovića broj 3, Beograd.

Prosečan broj zaposlenih na kraju 2021. godine bio je 204 (u 2020. godini bio je 204).

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji potpisani su od strane direktora dana 15. marta 2022. godine. Finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I UPOREDNI PODACI

(a) Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji pripremljeni su u skladu sa:

- Zakonom o računovodstvu („Sl. glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 – dr. zakon),
- Zakonom o reviziji („Sl. glasnik RS“, broj 73/2019),
- Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja
- Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za Društva, zadruge i preduzetnike („Sl. glasnik RS“, broj 89/20),
- Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskog izveštaja i sadržini i formi obrazaca statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Sl. glasnik RS“, br. 89/20).

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI u sledećem:

- 1 Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u formatu propisanom od strane Ministarstva finansija Republike Srbije,
- 2 „Vanbilansna sredstva i obaveze“ su prikazana na obrascu bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I UPOREDNI PODACI (nastavak)

(b) Uporedni podaci

Uporedni podaci predstavljaju finansijske izveštaje Društva za 2020. godinu. Finansijski izveštaji Društva su bili predmet nezavisne revizije i prikazani su u Izveštaju nezavisnog revizora od 24.06.2021. godine.

(c) Promene u računovodstvenim politikama

Računovodstvene politike date u nastavku, Društvo konzistentno primenjuje u svim prezentiranim periodima u ovim finansijskim izveštajima, izuzev sledećih MSFI koje je Društvo inicijalno primenilo od 1. januara 2021. godine:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“
- MSFI 16 „Lizing“

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ definiše zahteve za priznavanje i vrednovanje finansijskih sredstava, finansijskih obaveza. Zamenio je prethodno važeći računovodstveni standard MRS 39 „Finansijski instrumenti: obelodanjivanje i priznavanje“.

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ bavi se kreditnim obezvredovanjem finansijskih instrumenata i bazira se na 3 stuba:

1. Klasifikacija i merenje
2. Izračunavanje obezvređenja
3. Računovodstveni tretman instrumenata za zaštitu od rizika.

U narednoj tabeli je prikazan efekat primene MSFI 9 na početno stanje neraspoređenog dobitka.

<i>u 000 RSD</i>	<i>Uticaj primene MSFI 9 na početno stanje</i>
Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od prodaje u skladu za zahtevima MSFI 9	4.567
Korigovano stanje na dan 1.1.2021. godine	4.567

Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Standard definiše tri nove kategorije za klasifikaciju i merenje finansijske imovine:

1. Finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti;
2. Finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat;
3. Finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Klasifikacija finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 se zasniva na bazi: poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Ovim standardom su eliminisane prethodne kategorije finansijskih sredstava u skladu sa MRS 39 (sredstva koja se drže do dospeća, sredstva koja se vode kroz bilans uspeha, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I UPOREDNI PODACI (nastavak)

(c) Promene u računovodstvenim politikama (nastavak)

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ (nastavak)

U skladu sa MSFI 9, ako hibridni ugovor sadrži matični ugovor koji je sredstvo u okviru delokruga MSFI 9, na ceo hibridni ugovor se primenjuju zahtevi za klasifikaciju finansijskih sredstava. U suprotnom, ugrađeni derivat treba da se odvoji od (osnovnog) matičnog ugovora i da se računovodstveno obuhvata kao derivat u skladu sa MSFI 9.

MSFI 9 u velikoj meri zadržava postojeće zahteve iz MRS 39 za reklassifikaciju i odmeravanje finansijskih obaveza.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

MSFI 9 uvodi revidirani model obezvređenja finansijske imovine, koji se zasniva na bazi očekivanog kreditnog gubitka, a ne na prošlim gubicima.

Model nastalog gubitka iz MRS 39 priznavao je gubitak po finansijskom instrumentu tek kada se pojavi objektivni dokaz o umanjenju vrednosti finansijskog instrumenta, kao na primer kašnjenje u plaćanju obaveza, finansijske poteškoće dužnika, otvaranje predstečajnog/stečajnog postupka, likvidacije dužnika i sl. Ovaj pristup je kao rezultat imao dosta kasno priznavanje gubitka u finansijskim izveštajima.

Nasuprot tome, model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva procene mogućih gubitaka od umanjenja vrednosti finansijskih instrumenata pre pogoršanja finansijske i kreditne sposobnosti dužnika tj. da se vrednosno usklađenje priznaje pre nego što je došlo do nastalih gubitaka.

Na svaki dan bilansa je potrebno razmotriti trenutne uslove i buduća privredna kretanja, koja su dostupna u trenutku izrade finansijskih izveštaja, kako bi se projektovali očekivani kreditni gubici.

MSFI 16 “Lizing”

MSFI 16 predstavlja jedinstveni model obuhvatanja lizinga. Shodno standardu, Društvo treba da u svojim izveštajima priznaje kao sredstvo pravo korišćenja tog sredstva i lizing obavezu za plaćanje. Standardom su predviđeni izuzeci u vidu kratkoročnih sredstava i sredstava male vrednosti. Društvo na dan zaključenja ugovora procenjuje da li ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno da li sadrži elemente lizinga. Ugovorima o lizingu smatraju se oni ugovori kojima se ustupa pravo kontrole nad korišćenjem određene imovine tokom datog perioda u zamenu za naknadu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnovne računovodstvene politike, primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeća za 2021. godinu, su sledeće:

3.1. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti preduzeća i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacije i povraćaja dažbina po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga, prihodi od doprinosa i članarina. Prihodi od prodaje se mere po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Preduzeće odobri.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni sledeći uslovi:

- Preduzeće je prenelo na kupca sva značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom
- rukovodstvo Preduzeća ne zadržava niti utiče na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom
- kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri
- kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomskog korista u pravno lice,
- kada troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

3.2. Prihodi od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope utvrđene ugovorom.

3.3. Dobici

Dobici se priznaju na neto osnovi nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

3.4. Učinci promena kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Na svaki datum bilansa stanja monetarne stavke (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju se primenom zaključnog kursa (kurs na datum bilansa stanja).

Kursne razlike proizašle iz transakcija u stranoj valuti priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastale.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 – Nematerijalna ulaganja i imaju koristan vek trajanja duži od godinu dana.

Nematerijalna ulaganja se priznaju pod sledećim uslovima:

- Da postoji verovatnoća priliva budućih ekonomskih koristi koje se mogu pripisati sredstvu Preduzeća
- Imaju koristan vek duži od godinu dana i
- Da se nabavna vrednost ili cena koštanja sredstva mogu pouzdano izmeriti.

Nematerijalno ulaganje početno se meri (priznaje) po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po revalorizovanom iznosu koji predstavlja njegovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjeno za ukupnu naknadnu amortizaciju i ukupne naknadne gubitke zbog obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.5. Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Osnovicu za amortizaciju nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrednost ili cena koštanja po odbitku njihove preostale vrednosti. Nematerijalna ulaganja amortizuju se na sistematskoj osnovi tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, primenom proporcionalne metode. Procenjeni korisni vek upotrebe po potrebi se preispituje, pa ako su očekivanja znatno različita od prethodnih procena, metode i stope amortizacije se prilagođavaju za tekući i buduće periode.

Nematerijalna ulaganja prestaju da se priznaju u momentu otuđenja ili kada se trajno povlače iz upotrebe, a od njihovog rashodovanja i otuđenja se ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi. Dobici ili gubici koji nastaju prilikom otuđenja ili povlačenja iz upotrebe i njihovog rashodovanja utvrđuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja, ako ih ima, i njegove knjigovodstvene vrednosti i priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastali.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Osnovna sredstva (nekretnine, postrojenja i oprema) su materijalna sredstva koja Preduzeće drži za upotrebu u proizvodnji ili za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe, i za koje se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Nekretnina, postrojenje i oprema priznaju se kao sredstvo:

- a) kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva pricati u Preduzeće i
- b) kada nabavna vrednost ili cena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmeri.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao sredstvo vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Naknadni izdatak za nekretninu, postrojenje i opremu priznaje se kao sredstvo samo kada se tim izdatkom poboljšava stanje sredstva iznad njegovog prvobitno procenjenog standardnog učinka. Naknadni izdatak koji zadovoljava ovaj uslov izdvaja se kao sredstvo ukoliko je njegova vrednost iznad 10.000,00 dinara.

Vrednovanje osnovnih sredstava nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela revalorizacije predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, osim za sredstva za koja nije moguće utvrditi njihovu fer vrednost.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja. Značajnim odstupanjem iskazane vrednosti nekretnine, postrojenja i opreme od vrednosti koja bi se utvrdila procenom poštene vrednosti smatra se odstupanje koje je više od 5%.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva. U toku veka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina, iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo primjenjen troškovni model.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđenja ili kada je sredstvo trajno povućeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi. Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstava i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)****Lizing**

Društvo na dan zaključenja ugovora procenjuje da li ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno da li sadrži elemente lizinga. Ugovorima o lizingu smatraju se oni ugovori kojima se ustupa pravo kontrole nad korišćenjem određene imovine tokom datog perioda u zamenu za naknadu.

Od prvog dana trajanja lizinga, osim za kratkoročni lizing i lizing čiji je predmet imovina male vrednosti, Društvo priznaje imovinu s pravom korišćenja i obaveze po osnovu lizinga. Izuzetak predstavlja kratkoročni lizing i lizing imovine male vrednosti (ispod pet hiljada dolara) za koje se sva plaćanja priznaju kao rashod na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga. Rashodi po osnovu kratkoročnog lizinga i lizinga čiji je predmet imovina male vrednosti priznaju se kao rashod na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

Na prvi dan trajanja lizinga, obaveza po osnovu lizinga se odmerava po sadašnjoj vrednosti svih plaćanja u vezi sa lizingom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u lizingu ako ta stopa može lako da se utvrdi, a kada se ne može lako utvrditi primenjuje se inkrementalna kamatna stopa pozajmljivanja Društva, koja predstavlja stopu koju bi Društvo moralo da plati da u sličnom roku i uz slične garancije pozajmi sredstva neophodna za nabavku imovine slične vrednosti kao imovina sa pravom korišćenja. Plaćanja obuhvataju sledeće: a) fiksna plaćanja (uključujući suštinska fiksna plaćanja) umanjena za sve primljene podsticaje u vezi sa lizingom, b) varijabilna plaćanja po osnovu lizinga koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno odmerena po tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja lizinga, c) iznose za koje se očekuje da dospeju na plaćanje Društvu u okviru garantovane rezidualne vrednosti, i d) cenu korišćenja opcije otkupa ukoliko postoji realna verovatnoća da će Društvo iskoristiti tu opciju i e) kazne za raskidanje lizinga, ukoliko period lizinga pokazuje da Društvo koristi tu opciju. Nakon početnog priznavanja, lizing obaveza se uvećava za kamate po osnovu lizinga i umanjuje za izvršena lizing plaćanja. Knjigovodstvena vrednost se ponovo odmerava ukoliko dođe do modifikacije lizinga, promene procene ili revidiranja suštinskih fiksnih plaćanja.

Imovina s pravom korišćenja se priznaje po nabavnoj vrednosti koja uključuje: a) iznos početno odmerene obaveze po osnovu lizinga; b) sva plaćanja po osnovu lizinga izvršena na dan ili pre prvog dana trajanja lizinga, umanjeno za sve eventualno primljene podsticaje u vezi sa lizingom; c) sve početne direktnе troškove; d) procenu troškova eventualne demontaže i uklanjanja imovine koja je predmet lizinga, obnavljanje lokacija na kojoj se imovina nalazi ili vraćanje imovine u stanje određeno uslovima ugovora o lizingu, osim ako ti troškovi nisu nastali za potrebe proizvodnje zaliha. Imovina s pravom korišćenja se naknadno odmerava po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualno umanjenje vrednosti i uskladenoj za eventualna ponovna odmeravanja obaveze po osnovu lizinga. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode tokom korisnog veka upotrebe sredstava ili tokom perioda lizinga, koji god period da je kraći. Ukoliko se lizingom prenosi vlasništvo nad imovinom na Društvo ili iznos troškova zakupa ukazuje na to da će se iskoristiti opcija kupovine imovine, imovina se amortizuje tokom korisnog veka upotrebe.

Rezervni delovi

Kao osnovno sredstvo priznaju se rezervni delovi čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od 30.000,00 dinara.

Takvi rezervni delovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugrađeni, pri čemu se vrši isknjižavanje knjigovodstvene vrednosti zamenjenog dela.

Rezervni delovi čiji je vek upotrebe kraći od godinu dana, prilikom nabavke se iskazuju kao zaliha, nezavisno od toga kolika je njihova nabavna vrednost. Za ova sredstva se ne obračunava amortizacija, a prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.7. Amortizacija osnovnih sredstava**

Obračun amortizacije vrši se pojedinačno za svako sredstvo, sem kod alata i inventara koji se kalkulativno otpisuje, za koji direktor sektora za finansije i računovodstvo može doneti odluku da se grupno otpisuje.

Metod amortizacije koji se primenjuje izražava način na koji Preduzeće troši ekonomske koristi sadržane u sredstvu. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kojem je nastao, osim ako nije uključen u iskazani iznos nekog drugog sredstva.

Korisni vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i ostalih osnovnih sredstava prispituje se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različitim od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguje.

Stope amortizacije koje su u primeni, za glavne grupe osnovnih sredstava, su:

	U %
Zgrade od betona	1,29 – 35,04
Montažni i ostali objekti	1,32 – 21,75
Kontejneri i tezge	5,26 – 33,33
Računarska oprema	10 – 50
Nameštaj	5,26 – 50
Putnička vozila	7,14 – 15,5
Teretska vozila	7,14 – 14,29
Platoi	1,5 – 2
Nematerijalna ulaganja	1,5 – 50

3.8. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Preduzeće kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstvo ako i samo ako:

- a) je verovatno da će entitet u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i
- b) se nabavna vrednost investicione nekretnine može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili cenu koštanja. Prilikom početnog merenja, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu pripisuju se u iskazanom iznosu te investicione nekretnine, ako je verovatan priliv budućih ekonomskih koristi u periodu dužem od jedne godine i ako je pojedinačna vrednost izdatka veća od 10.000,00 dinara. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastali.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se prema modelu poštene vrednosti. Poštena vrednost investicione nekretnine je njena tržišna vrednost.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

Revalorizacione rezerve koje su nastale prilikom prenosa sa građevinskih objekata na investicione nekretnine se uklidaju u korist neraspoređenog dobitka ranijih godina prilikom prodaje investicione nekretnine ili na drugi način otuđenja investicione nekretnine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.8. Investicione nekretnine (nastavak)**

Investicione nekretnine prestaju da se priznaju po otuđenju, prenosu osnivaču ili kada se investiciona nekretnina trajno povuče iz upotrebe i ne očekuju se nikakve buduće ekonomske koristi od njegovog otuđenja.

3.9. Finansijski instrumenti

Računovodstvene politike koje su u primeni od 1. januara 2020. godine

U skladu sa MSFI 9 Društvo klasificuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

1. finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
2. uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

1. finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava, i
2. uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Društvo može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Društvo nije menjalo svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasificuje po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenje obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

Pri početnom priznavanju, Društvo odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaju se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategorije finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja početno se priznaju prema fer vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenju za očekivane kreditne gubitke.

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasificuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasificuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasificuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasificuju se kao dugoročne obaveze.

Otpis

Otpis finansijskih sredstava se vrši, u celosti ili delimično, kada Društvo iskoristi sve mogućnosti naplate i zaključi da ne postoji razumna očekivanja da je naplate moguće izvršiti tj. kada Društvo nema opravdanih očekivanja da će povratiti finansijsko sredstvo u celosti ili njegov deo. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja.

Društvo može otpisati finansijska sredstva koja su i dalje u procesu prinudne naplate, tamo gde pokuša da naplati sredstva koja potražuje, a gde ne postoji razumna očekivanja da će naplata biti izvršena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

Priznavanje i prestanak priznavanja

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava se priznaje na dan transakcije, odnosno na dan kada se Društvo obaveže da izvrši kupovinu ili prodaju sredstva.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava se vrši po isteku prava na novčane tokove od finansijskih sredstava, ili po prenosu istih, pri čemu Društvo prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva. Takođe, finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje kada se dogode naknadne izmene ugovornih uslova finansijskog sredstva koje imaju za posledicu značajnu izmenu novčanih tokova od finansijskog sredstva.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se obaveza utvrđena ugovorom izmiri, otkaže ili istekne njeno važenje.

Modifikacija

Kada se ugovorni tokovi gotovine finansijskog sredstva ponovo dogovaraju ili se na drugi način modifikuju, a ponovno dogovaranje ili modifikovanje nemaju za rezultat prestanak priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, Društvo procenjuje da li je izmena ugovorenih novčanih tokova značajna, imajući u vidu sledeće faktore: značajnu promenu kamatne stope ili poboljšanje uslova kredita, koji u znatnoj meri utiču na kreditni rizik povezan sa imovinom, ili pak značajan produžetak roka vraćanja zajma kada zajmoprimec nema finansijskih poteškoća.

Ukoliko se izmenjeni uslovi značajno razlikuju, prava na novčane tokove od prvobitnih sredstava ističu, i Društvo prestaje sa priznavanjem prvobitnih finansijskih sredstava i vrši priznavanje novog sredstva prema njegovoj fer vrednosti.

Bilo koja razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava čije je priznavanje prestalo i fer vrednosti novog značajnog izmenjenog sredstva se priznaje u bilansu uspeha, osim ukoliko se suština razlike odnosi na kapitalne transakcije sa vlasnicima.

Obezvređenje finansijskih sredstava

Društvo unapred procenjuje očekivane kreditne gubitke (ECL) po finansijskim sredstvima merenim po amortizovanoj vrednosti i fer vrednosti kroz ostali rezultat i priznaje neto gubitke po osnovu obezvređenja na svaki datum izveštavanja.

Merenje ECL odražava:

1. nepričasni i iznos ponderisan verovatnoćom koji se utvrđuje vrednovanjem niza mogućih ishoda,
2. vremensku vrednost novca i
3. razumne i raspoložive informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prethodnim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i ugovorna sredstva se prikazuju u bilansu stanja umanjeni za očekivani kreditni gubitak. Za finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, očekivani kreditni gubitak se priznaje u bilansu uspeha, a ostale promene vrednosti se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

Opšti model obezvredjenja finansijskih sredstava - trostepeni model

Društvo primenjuje trostepeni model obezvredjenja potraživanja od povezanih lica koji se bazira na promenama u kreditnom kvalitetu nakon inicijalnog priznavanja.

Finansijski instrument koji nije kreditno obezvređen pri inicijalnom priznavanju se klasificuje u Nivo 1. Finansijska sredstva u Nivou 1 imaju očekivani kreditni gubitak koji se meri po vrednosti jednakoj delu očekivanog kreditnog gubitka tokom celokupnog životnog veka sredstva, koji je posledica mogućih događaja neizvršenja obaveza u narednih 12 meseci ili do isteka ugovora, ukoliko je taj period kraći („12- mesečni ECL“).

Ukoliko se identificuje značajan porast kreditnog rizika nakon inicijalnog priznavanja, sredstvo se reklassificuje u Nivo 2 i njegov značajni očekivani kreditni gubitak se meri na osnovu očekivanog kreditnog gubitka tokom celog životnog veka tog sredstva tj. do isteka važenja ugovora ali uzimajući u obzir očekivane avanse, ako postoje („ECL celokupnog životnog veka instrumenta“).

Ukoliko Društvo utvrđi da je finansijsko sredstvo kreditno obezvredeno, sredstvo se reklassificuje u Nivo 3 i njegov očekivani kreditni gubitak se meri kao ECL celokupnog životnog veka.

Kada se definiše neizvršenje obaveza u svrhu utvrđivanja rizika od nastanka neizvršenja obaveza, Društvo primenjuje definiciju neizvršenja obaveza koja je dosledna sa definicijom korišćenom za interno upravljanje kreditnim rizikom za relevantan finansijski instrument i razmatra kvalitativne indikatore (npr. finansijske kovenante), kada je to prikladno. U svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka, procena očekivanih novčanih manjkova odražava novčane tokove očekivane iz kolaterala i drugih instrumenata obezbeđenja kredita koji su deo ugovornih uslova i koji se ne priznaju posebno.

Društvo priznaje iznos očekivanih kreditnih gubitaka (ili ih ukida) u Bilansu uspeha kao dobitak ili gubitak po osnovu obezvredjenja.

Pojednostavljeni pristup obezvredjenja potraživanja

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristup za potraživanja trećih lica i meri rezervisanja za gubitke u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka.

Društvo koristi matricu rezervisanja prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu potraživanja od kupaca.

Društvo koristi istorijske kreditne gubitke (korigovane na osnovu tekućih podataka koji se mogu uočiti kako bi prikazalo efekte tekućih uslova i predviđanja budućih uslova) za potraživanja od kupaca kako bi procenila 12- mesečne očekivane kreditne gubitke ili očekivane kreditne gubitke tokom celokupnog životnog veka finansijskih sredstava, shodno tome što je primenljivo.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se umanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a visina gubitka se priznaje u Bilansu uspeha.

Gubici po osnovu obezvredjenja se ukidaju kroz Bilans uspeha ukoliko se iznos gubitaka po osnovu obezvredjenja smanji, a takvo smanjenje se može pripisati događaju koji je nastao nakon priznavanje obezvredjenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)*****Računovodstvene politike koje su bile u primeni do 1. januara 2020. godine***

Preduzeće klasificuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha, zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

- a) *Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha*

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasificuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljen prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasificuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva.

- b) *Zajmovi i potraživanja*

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasificuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Preduzeća, zajmovi i potraživanja obuhvataju potraživanja od prodaje i druga potraživanja.

Priznavanje i merenje

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednost iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja iskazuju po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Dobici ili gubici proistekli iz promena u fer vrednosti kategorije "finansijskih sredstava po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha", prikazani su u bilansu uspeha u okviru pozicije ostali prihodi/(rashodi) neto, u periodu u kome su nastali.

„Prebijanje“ finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se „prebijaju“ i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se „prebiju“ priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi, ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Na svaki datum bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvredeno i gubici po osnovu obezvredenja nastaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvredenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvredenja, ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

Kratkoročna potraživanja

Potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u periodu od 180 dana od dana dospeća, indirektno se obezvređuju na teret ostalih rashoda, a u posebnim slučajevima u skladu sa procenom rukovodstva o eventualnoj naplativosti/nenaplativosti.

Za ostala kratkoročna potraživanja ukoliko postoji verovatnoća da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve dospele iznose potraživanja, na osnovu procene rukovodstva o nenaplativosti pojedinačnih potraživanja, a u skladu sa politikama naplate potraživanja (koja se vrši na osnovu starosne analize, istorijskog iskustva i uzimanje u obzir relevantnih informacija o verovatnoći naplate potraživanja od kupaca), direktor Preduzeća će doneti odluku o indirektnom otpisu, odnosno knjiženju ispravke istih, na teret ostalih rashoda perioda, a na predlog šefa službe računovodstva. Osporavanje, tj. nepriznavanje kupca iskazanog potraživanja prilikom usaglašavanja, značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi“. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja.

Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru „ostalih prihoda“.

Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama smatraju se dugročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti i ostale dugročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu:

- predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom preduzeću,
- razmene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.
- koja će ili može biti izmirena u sopstvenim akcijama preduzeća.

Prilikom početnog priznavanja, Preduzeće meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nakonade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno merenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja, Preduzeće meri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti, osim obaveza koje drži radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje meri po poštеноj vrednosti.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima, obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne.

3.10. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Cenu koštanja čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke zaliha obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim poreza koje preduzeće može naknadno da povrati od poreskih organa), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju gotovih proizvoda, materijala i usluga. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala vrši se po metodi prosečne ponderisane nabavne cene.

3.11. Primanja zaposlenih

Ostala primanja zaposlenih

Preduzeće obezbeđuje jubilarne nagrade i ostale beneficije koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja zaposlenja. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumno raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Preduzeće priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa zakonom i usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.12. Dugoročna rezervisanja**

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada:

- preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza,
- iznos obaveza može pouzdano da se proceni.

Ukoliko svi ovi uslovi nisu ispunjeni, rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da izražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

3.13. Porez na dobit

Porez na dobit računovodstveno se evidentira kao zbir tekućeg i odloženog poreza. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu u kom slučaju se i poreska obaveza priznaje u kapitalu.

Tekući porez

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Preduzeće posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju, i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski osnov da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze se evidentiraju na teret dobiti u bilansu uspeha, osim kada su utvrđene na osnovu oporezive privremene razlike koja je rezultat revalorizacije, tj. procene fer vrednosti sredstava, kada se direktno knjiži na teret kapitala, odnosno revalorizacionih rezervi, jer se odnosi na stavke čiji se pozitivan efekat procene fer vrednosti takođe priznaje u korist revalorizacionih rezervi.

Na svaki datum bilansa stanja odložene poreske obaveze se svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike utvrđene na taj dan. Ukoliko je na kraju prethodne godine privremena obaveza bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine**

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

3.13. Porez na dobit (nastavak)

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva treba da budu priznata samo ukoliko se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjenje se mogu iskoristiti odložena poreska sredstva.

Odbitna privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavlaju finansijski izveštaji. Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane stope poreza na dobit na iznos odbitne privremene razlike.

Ukoliko je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

3.14. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cen koštanja tog sredstva, kada je verovatno da će ti troškovi doneti Preduzeću buduće ekonomске koristi i kada mogu da se pouzdano izmere.

Kapitalizacija troškova pozajmljivanja vrši se u slučaju izgradnje objekta ili nekog drugog sredstva kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo pripremljeno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kao i za zalihe za koje je potreban značajan vremenski period da bi se pripremile za prodaju.

Kapitalizacija troškova pozajmljivanja vrši se u periodu od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalifikuje do momenta kada su suštinski završene sve aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremilo za planiranu upotrebu ili prodaju.

Preduzeće treba da započne kapitalizaciju troškova pozajmljivanja, kao deo nabavne vrednosti sredstva koje se kvalifikuje, na datum početka kapitalizacije. Datum početka kapitalizacije je datum kada entitet prvi put ispuni svaki od navedenih uslova:

- 1) Napravi izdatke za sredstvo;
- 2) Napravi troškove pozajmljivanja; i
- 3) Preduzme aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremilo za planiranu upotrebu ili prodaju.

Troškovi pozajmljivanja nastali pre i posle perioda kapitalizacije iz prethodnog stava, priznaju se kao rashod perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koji predstavljaju značajan rizik na materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija i stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovane na projektovanom korisnom veku trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Preduzeće procenjuje korisni vek na osnovu trenutnih predviđanja.

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u periodu od 180 dana od dana dospeća, indirektno se obezvređuju na teret ostalih rashoda, a u posebnim slučajevima u skladu sa procenom rukovodstva o eventualnoj naplativosti/nenaplativosti. Za ostala kratkoročna potraživanja ukoliko postoji verovatnoća da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve dospele iznose potraživanja, na osnovu procene rukovodstva o nenaplativosti pojedinačnih potraživanja, a u skladu sa politikama naplate potraživanja, direktor Preduzeća će doneti odluku o indirektnom otpisu, odnosno knjiženju ispravke istih, na teret ostalih rashoda perioda, a na predlog šefa službe računovodstva

4.3. Ispravka vrednosti zaliha

Ispravka vrednosti zaliha se vrši na osnovu procene njihove neto prodajne cene na tržištu. Jednom godišnje Preduzeće procenjuje opravdanost visine ispravke vrednosti zaliha na osnovu trenutnih predviđanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga se odnosi na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1.020.218	879.424
Ukupno	1.020.218	879.424

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od RSD 1.020.218 hiljada se najvećim delom odnose na prihode od gotovinske prodaje usluga u iznosu od RSD 352.326 hiljada, prihodi od usluga koje se fakturišu u iznosu od RSD 274.260 hiljada, prihode od STR na zelenoj pijaci u iznosu od RSD 141.960 hiljada, prihode od rezervacija koje nisu fiskalizovane već se fakturišu u iznosu od RSD 129.261 hiljada, prihode od OTC u iznosu od RSD 69.341 hiljada usluga, prihode od usluga rezervacije magacina u iznosu od RSD 22.192 hiljada, prihode od usluga podrezervacija u iznosu od RSD 17.125 hiljada i prihode od promotivnih aktivnosti u iznosu od RSD 942 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali poslovni prihodi odnose se na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija		30.301	90.474
Ukupno		30.301	90.474
Ostali poslovni prihodi		99.661	88.049
Ukupno		99.661	88.049
UKUPNO		129.962	178.523

Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i slično u iznosu od RSD 30.301 hiljada odnose se:

- u iznosu od RSD 17.747 hiljada na razna ulaganja na pijacama koja su finansirana od strane osnivača (*Napomena 37.*)
- u iznosu od RSD 6.979 hiljada ukidanje za 2021. godinu za imovinu na Zelenom vencu koja je ostala na Preduzeću (*Napomena 37.*);
- u iznosu od RSD 5.575 hiljada ukidanje za 2021. godinu za inverzni gazebo na pijaci Zvezdara (*Napomena 37.*).

Ostali poslovni prihodi u iznosu od RSD 99.661 hiljada odnose se na prihode po osnovu refundacije zakupaca za struju, vodu, grejanje, odnošenje smeća i ostale tekuće troškove.

7. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)

Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine (osim finansijske) se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme		113.836	311.585
Ukupno		113.836	311.584

Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od RSD 113.836 hiljade odnose se na pozitivne efekte procene vrednosti investicionih nekretnina (*Napomena 25.*).

8. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe se odnosi na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Nabavna vrednost prodate robe		20	710
Ukupno		20	710

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

9. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Troškovi materijala, goriva i energije se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	7.012	8.381	
Troškovi goriva i energije	87.993	76.593	
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	542	1.946	
Ukupno	95.547	86.920	

Troškovi ostalog materijala u iznosu od RSD 7.012 hiljada se najvećim delom odnose na troškove bravarskog materijala u iznosu od RSD 2.085 hiljada, troškove za kancelarijsko poslovanje u iznosu od RSD 1.163 hiljade, troškove elektro materijala u iznosu od RSD 654 hiljada, troškove materijala za COVID-19 (zaštitne maske, dezinfekciona sredstva) u iznosu od RSD 505 hiljada, ostali materijal u iznosu od RSD 468 hiljada, troškove materijala za rezervne auto delove u iznosu od RSD 422 hiljade, troškove vodovodnog materijala u iznosu od RSD 406 hiljada i troškove materijala za održavanje higijene u iznosu od RSD 372 hiljade.

Troškovi goriva i energije u iznosu od RSD 87.993 hiljada se odnose na troškove električne energije u iznosu od RSD 78.866 hiljada, troškove upotrebljene pare i tople vode u iznosu od RSD 6.579 hiljada i troškove goriva za vozila u iznosu od RSD 2.548 hiljada.

Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara u iznosu od RSD 542 hiljade odnose se na troškove alata i inventara u iznosu od RSD 299 hiljada i troškove zaštitnih sredstva HTZ opreme u iznosu od RSD 243 hiljada.

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	272.149	263.761	
Troškovi porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada	45.281	43.948	
Troškovi naknada po po privremenim i povremenim ugovorima	16.992	17.668	
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	-	249	
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa			
Upravljanja i Nadzora	1.229	1.229	
Ostali lični rashodi i naknade	18.054	18.207	
Ukupno	353.705	345.062	

Ostali lični rashodi i naknade u ukupnom iznosu od RSD 18.054 hiljade se najvećim delom odnose na solidarnu pomoć zaposlenima u iznosu od RSD 10.411 hiljada, naknade troškova prevoza zaposlenima na radno mesto i sa radnog mesta u iznosu od RSD 6.758 hiljada i ostale naknade troškova zaposlenima (8.mart i Nova godina) u iznosu od RSD 575 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Troškovi amortizacije		208.473	212.397
Ukupno		208.473	212.397

12. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)

Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine (osim finansijske) se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Rashodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme		140.361	241.607
Ukupno		140.361	241.606

Rashodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od RSD 140.361 hiljada odnose se na negativne efekte procene vrednosti investicionih nekretnina (*Napomena 25*).

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Troškovi transportnih usluga		3.391	4.023
Troškovi usluga održavanja		59.453	44.990
Troškovi zakupnina		2.630	3.675
Troškovi reklame i propagande		21.093	17.356
Troškovi ostalih usluga		366.827	276.679
Ukupno		453.394	346.723

Troškovi transportnih usluga u iznosu od RSD 3.391 hiljada se odnose na troškove telefona i poštanskih maraka u iznosu od RSD 1.597 hiljada, troškove za L2VPN E – vod - direktni prenos podataka sa pijaca u iznosu od RSD 1.057 hiljada, troškove interneta u iznosu od RSD 735 hiljada i troškove usluga prevoza u zemlji u iznosu od RSD 2 hiljade.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od RSD 59.453 hiljade se najvećim delom odnose na troškove održavanja rashladnih uređaja u iznosu od RSD 31.205 hiljada, troškove održavanja osnovnih sredstava u iznosu od RSD 21.085 hiljada i troškove investicionog održavanja u iznosu od RSD 3.186 hiljada.

Troškovi zakupnina u iznosu od RSD 2.630 hiljada se najvećim delom, u iznosu od RSD 2.413 hiljada odnose na troškove zakupa poslovnog prostora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (nastavak)

Troškovi reklame i propagande u iznosu od RSD 21.093 hiljada se najvećim delom odnose na troškove oglašavanja i prezentacije u novinama, časopisima, radiju, televiziji i internetu u iznosu od RSD 18.649 hiljada, troškove priručnika i drugih publikacija koje se daju besplatno u iznosu od RSD 1.221 hiljada i troškove za snimanje i prikazivanje filmova i video-kaseta sa reklamnim porukama u iznosu od RSD 900 hiljada.

Troškovi ostalih usluga u iznosu od RSD 366.827 hiljada se najvećim delom odnose na troškove sanitarnog održavanja pijaca u iznosu od RSD 173.983 hiljada, troškove čuvanja imovine u iznosu od RSD 111.799 hiljada, troškove čišćenja i iznošenja smeća u iznosu od RSD 49.373 hiljada i troškove za utrošenu vodu u iznosu od RSD 28.925 hiljada.

14. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

Troškovi dugoročnih rezervisanja se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	11.220	46.233
Ukupno	11.220	46.233

Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od RSD 11.220 hiljada odnose se na troškove rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od RSD 6.888 hiljada i troškove rezervisanja za jubilarne nagrade u iznosu od RSD 4.332 hiljada.

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Nematerijalni troškovi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Troškovi neproizvodnih usluga	16.376	17.553
Troškovi reprezentacije	594	1.499
Troškovi premija osiguranja	5.765	5.786
Troškovi platnog prometa	1.522	1.063
Troškovi članarina	2.093	1.755
Troškovi poreza	18.674	18.357
Ostali nematerijalni troškovi	5.651	8.520
Ukupno	50.675	54.533

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od RSD 16.376 hiljada, najvećim delom se odnose na troškove ostalih neproizvodnih usluga u iznosu od RSD 8.507 hiljada, troškove advokatskih usluga u iznosu od RSD 2.070 hiljada, troškove savetovanja i drugih intelektualnih usluga pravnih lica u iznosu od RSD 2.065 hiljada i troškove zdravstvenih usluga u iznosu od RSD 1.222 hiljada.

Troškovi premija osiguranja u iznosu od RSD 5.765 hiljada odnose se na osiguranje osnovnih sredstava u iznosu od RSD 5.587 hiljada i osiguranje vozila u iznosu od RSD 178 hiljada.

Troškovi platnog prometa u iznosu od RSD 1.522 hiljada odnose se na troškove bankarskih usluga u iznosu od RSD 1.520 hiljada i troškove platnog prometa sa inostranstvom u iznosu od RSD 2 hiljade.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI (nastavak)

Troškovi članarina u iznosu od RSD 2.093 hiljada odnose se na članarine sindikatima u iznosu od RSD 1.116 hiljada, članarine Privrednoj komore Srbije u iznosu od RSD 565 hiljada i članarine poslovnim udruženjima u iznosu od RSD 412 hiljada.

Troškovi poreza u iznosu od RSD 18.674 hiljada najvećim delom se odnose na troškove poreza na imovinu u iznosu od RSD 16.147 hiljada, i troškove komunalne takse na firmu u iznosu od RSD 2.290 hiljada.

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od RSD 5.651 hiljada se odnose na troškove oglasa u štampi i drugim medijima (osim za reklamu i propagandu) u iznosu od RSD 3.055 hiljada, troškove administrativnih taksi, registracije vozila, saglasnosti, RTV pretplata u iznosu od RSD 1.394 hiljada, sudske troškove, troškove veštackenja i izvršitelja u iznosu od RSD 883 hiljada i troškove pretplate na časopise i druge publikacije u iznosu od RSD 319 hiljada.

16. PRIHODI OD KAMATA

Prihodi od kamata se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Prihodi od kamate	<u>6.444</u>	<u>7.723</u>
Ukupno	<u>6.444</u>	<u>7.723</u>

Prihodi od kamata u iznosu od RSD 6.444 hiljada odnose se na prihode od kamata u poslovnim bankama u iznosu od RSD 5.619 hiljada i prihode od zateznih kamata u iznosu od RSD 825 hiljada.

17. RASHODI KAMATA

Rashodi kamata se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Rashodi kamata	<u>547</u>	<u>58</u>
Ukupno	<u>547</u>	<u>58</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

18. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	6.757	8.401
Ukupno	6.757	8.402

Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od RSD 6.757 hiljada najvećim delom se odnose se na prihode od usklađivanja vrednosti potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od RSD 6.741 hiljada (*Napomena 28.*).

19. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Rashodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	25.547	13.365
Ukupno	25.547	13.366

Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od RSD 25.547 hiljada odnose se na obezvređenje potraživanja od domaćih kupaca (*Napomena 28.*).

20. OSTALI PRIHODI

Ostali prihodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Dobici od prodaje nem. ulag., nekretnina, postrojenja i opreme	-	2.410
Dobici od prodaje materijala	282	563
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	3.101	13
Ostali nepomenuti prihodi	1.271	1.128
Ukupno	4.654	4.114

Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja u iznosu od RSD 3.101 hiljada najvećim delom se odnose na ukidanja rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 3.056 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

21. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	449	4.318
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	496	9.690
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha	177	49
Ostali nepomenuti rashodi	<u>4.109</u>	<u>2.329</u>
Ukupno	<u>5.231</u>	<u>16.386</u>

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od RSD 4.109 hiljada se najvećim delom odnose na troškove sporova u iznosu od RSD 3.036 hiljada i kazne za privredne prestupe i prekršaje u iznosu od RSD 1.070 hiljada.

22. NETO DOBITAK (GUBITAK) POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA

Neto dobitak (gubitak) poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvenih politika i ispravka grešaka iz ranijih godina se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	848	346
Rahodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	<u>(1.087)</u>	<u>(650)</u>
Ukupno	<u>(239)</u>	<u>(304)</u>

23. POREZ NA DOBIT

Osnovne komponente poreza na dobit su sledeće:

	<i>U RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Poreski rashod perioda	9.786	33.199
Odloženi poreski rashod/(prihod) perioda	<u>(80.215)</u>	<u>(8.736)</u>
Ukupno	<u>(70.429)</u>	<u>24.463</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

23. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Tekući porez na dobit

Usklađivanje bruto dobitka prikazanog u tekućem bilansu uspeha sa poreskim dobitkom iz poreskog bilansa prikazano je u sledećoj tabeli:

	<i>U 000 RSD 2021.</i>
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja u bilansu uspeha	(63.088)
Troškovi koji nisu dokumentovani	411
Kamate zbog neblagovremeno plaćenih poreza, doprinosa i drugih dažbina	21
Novčane kazne i penali	1.070
Otpremnine i novčane naknade po osnovu prestanka radnog odnosa, obračunate a neisplaćene u poreskom periodu	6.887
Amortizacija priznata u knjigovodstvene svrhe	208.473
Amortizacija priznata u poreske svrhe	(191.431)
Dugoročna rezervisanja u iznosu koji je iskorišćen u poreskom periodu	(4.332)
Rashodi po osnovu obezvređenja imovine	142.459
Prihodi ostvareni u poreskom periodu po osnovu otpisanih, ispravljenih i drugih potraživanja koja nisu bila priznata kao rashod, a koja se u poreskom periodu ne uključuju u oporezive prihode	(3.101)
Poreski dobitak / (gubitak)	97.369
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina, do visine oporezive dobiti	-
Poreska osnovica	97.369
Tekuća poreska stopa	15%
Tekući porez na dobit	14.605
Poreski kredit	(4.819)
Tekući porez na dobit	9.786
Poreski rashod (tekući porez + odloženi poreski rashod/(prihod))	(70.429)
Efektivna poreska stopa (poreski rashod / dobitak pre oporezivanja x 100)	-
Odloženi porez na dobit	
	<i>U RSD 000 Bilans uspeha 2021.</i>
	<i>Bilans stanja 2021.</i>
Odložena poreska sredstva / (obaveze)	
Stanje na početku godine	-
Privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava i njihove poreske vrednosti	80.215
Stanje na kraju godine	80.215
	528.317

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

24. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u sledećoj tabeli:

	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala NU	Nematerijalna ulaganja u pripremi	u 000 RSD	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01. januara 2021.	26.616	-	26.616	
Nabavke u toku godine	-	1.733	1.733	
Prenos sa nematerijalnih ulaganja u pripremi	1.083	(1.083)	-	
Rashodovano u toku godine	(2.939)			(2.939)
31. decembra 2021.	24.760	650		25.410
Ispravka vrednosti				
Stanje 01. januara 2021.	15.386	-	15.386	
Tekuća amortizacija	1.763	-	1.763	
IV u rashodovanim sredstvima	(2.939)			(2.939)
31. decembra 2021.	14.210	-		14.210
Neotpisana vrednost				
31. decembra 2021.	10.550	650		11.200
31. decembra 2020.	11.230	-		11.230

Povećanje na nematerijalnim ulaganjima u pripremi u iznosu od RSD 1.733 hiljade najvećim delom se odnosi na nabavku Microsoft licenci u iznosu od RSD 1.083 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

25. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U RSD 000

	Zgrade	Oprema	Investicione nekretnine	NPO uzeti u lizing i NPO u pripremi	Ostale NPO i ulaganje na tuđim NPO	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje 01. januara 2021.	5.528.117	894.386	2.543.194	47.423	5.975	9.019.095
Nabavke u toku godine	-			61.678		61.678
Prenos sa investicija u toku	-	36.012	13.588	(49.600)	-	-
Rashodovano/otpisano u toku godine	-	(2.677)	-	(495)	-	(3.172)
Efekti procene investicionih nekretnina	-	-	(26.524)	-	-	(26.524)
31. decembar 2021.	5.528.117	927.721	2.530.258	59.006	5.975	9.051.077
Ispravka vrednosti						
Stanje 01. januara 2021.	1.723.490	386.430	-	-	641	2.110.561
Tekuća amortizacija	125.435	80.835	-	312	129	206.711
IV u rashodovanim/otpisanim sredstvima	-	(2.224)	-	-	-	(2.224)
31. decembar 2021.	1.848.925	465.041	-	312	770	2.315.048
Neotpisana vrednost						
31. decembar 2021.	3.679.192	462.680	2.530.258	58.694	5.205	6.736.029
31. decembar 2020.	3.804.627	507.956	2.543.194	47.423	5.334	6.908.534

Nabavke u toku godine u iznosu od RSD 61.678 hiljada odnose se na:

- Nabavku pet automobila putem lizinga u iznosu od RSD 4.709 hiljada;
- Ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od RSD 56.969 RSD, od čega se najveći deo odnosi na izgradnji krovne konstrukcije na pijaci TC Novi Beograd u iznosu od RSD 24.998 hiljada, na izradu toplovoda na pijaci Vidikovac u iznosu od RSD 15.500 hiljada i na priključenje na elekromrežu u iznosu od RSD 11.953 hiljada.

U toku godine rashodovana je oprema nabavne vrednosti RSD 3.171 hiljada (pripadajuća ispravka vrednosti iznosi RSD 2.225 hiljada).

U 2021. godini, izvršena je procena fer vrednosti investicionih nekretnina, na osnovu koje je utvrđena fer vrednost investicionih nekretnina u iznosu od RSD 2.530.258 hiljada. Procena fer vrednosti je izvršena od strane nezavisnog procenitelja, na datum 31.12.2021. godine. Po osnovu procene, priznati su ukupni efekti smanjenja knjigovodstvene vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od RSD 26.524 hiljade, odnosno pozitivni efekti procene u iznosu od RSD 113.836 hiljada i negativni efekti procene u iznosu od RSD 140.361 hiljada (*Napomene 7 i 12*).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. i 2020. godine

26. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2020.	2019.
Učešća u kapitalu ostalih preduzeća i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	1.506	1.506
Minus: Ispravka vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana	(1.506)	(1.506)
Stanje na dan 31. decembra	-	-

Preduzeće ima učešće u kapitalu AD „Banat“ Banatski Karlovac u iznosu od RSD 1.286 hiljada, kao i u preduzeću „Futura plus“ d.o.o., Beograd u iznosu od RSD 220 hiljada, i oba učešća su u celosti ispravljena.

27. ZALIHE

Zalihe se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Materijal	6.063	5.587
Alat i inventar	4.063	4.395
Stanje na dan 31. decembra	10.126	9.982
Plaćeni avansi za robu u zemlji	173	659
Stanje na dan 31. decembra	173	659
UKUPNE ZALIHE	10.299	10.641

28. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Kupci u zemlji	216.130	177.681
Ispravka vrednosti potraživanja od prodaje	(147.590)	(127.492)
Stanje na dan 31.decembra	68.540	50.189

Kupci u zemlji u ukupnom iznosu od RSD 216.130 hiljada se odnose na kupce u zemlji za usluge u iznosu od RSD 75.775 hiljada, kupce u zemlji – pijace u iznosu od RSD 238 hiljada, kupce u zemlji – OTC Novi Beograd u iznosu od RSD 33 hiljade, kupce u zemlji – sporna potraživanja u iznosu od RSD 64.606 hiljada, kupce u zemlji – utužena potraživanja u iznosu od RSD 62.937 hiljada i kupce u zemlji – PP u stečaju u iznosu od RSD 12.541 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****28. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (Nastavak)****Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca**

Kretanje na računima ispravke vrednosti je bilo sledeće:

	<i>U RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Stanje na početku godine	127.492	121.019
Korekcija po PS – prva primena MSFI 9	4.567	-
Smanjenje ispravke po osnovu otpisa	(3.276)	-
Naplaćena otpisana potraživanja (<i>Napomena 18.</i>)	(6.741)	(6.892)
Ispravka u toku godine (<i>Napomena 19.</i>)	21.282	13.365
Ispravka u toku godine – Korekcija MSFI 9 (<i>Napomena 19.</i>)	4.265	-
Stanje 31. decembra 2021.	147.590	127.492

Starosna struktura potraživanja

Konta	do 180 dana	preko 180 dana	Ukupno
204	75.776	140.354	216.130
Ukupno	75.776	140.354	216.130

Preduzeće je izvršilo ispravku svih potraživanja starijih od 180 dana.

Najznačajniji kupci u zemlji za usluge su:

Šifra kupca	Naziv kupca	Saldo na dan BS	(u 000 RSD)		
			Datum	Iznos	Razlika
6082	Delhaize Serbia d.o.o., Beograd	4.737	31.12.2021	2.023	2.714
0209	Tropic trade DOO, Beograd	973	31.12.2021	927	46
0066	DTD RIBARSTVO DOO, Bački Jarak	991		<i>Nije dobijen IOS</i>	
0309	ŠTAMPA SISTEM DOO, Beograd	705	31.12.2021	705	-
2076	Telekom Srbija a.d., Beograd	576	31.12.2021	70	506
6109	BIĆE BOLJE PLUS DOO, Beograd-Surčin	1.141		<i>Nije dobijen IOS</i>	
1499	Aman d.o.o. Beograd, Surčin	589	31.12.2021	589	-
6111	QUATTRO SISTEMI DOO, Beograd	4.524		<i>Nije dobijen IOS</i>	
6210	PK ZLATIBOR DOO, Zlatibor	840	31.12.2021	974	(134)
0367	QVATTRO COMPANY DOO, Beograd	2.232	31.12.2021	2.232	-
6038	Žukoj i sinovi d.o.o., Beograd - Novi Beograd	328		<i>Nije dobijen IOS</i>	
1498	SZPTUR Miloš	1.174		<i>Nije dobijen IOS</i>	
6100	BIG TRADE DOO, Novi Sad	984	31.12.2021	495	489
6193	DOMAĆA RIZNICA d.o.o., Jagodina	675		<i>Nije dobijen IOS</i>	
6253	MILLTON BRANDS DOO, Beograd-Voždovac	604		<i>Nije dobijen IOS</i>	
Svega:		21.073		8.015	3.621
Ostali:		54.702		13.058	
Ukupno konto 204000:		75.775		21.073	
% od ukupnog salda:		28%		38%	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****29. DRUGA POTRAŽIVANJA**

Druga potraživanja se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Potraživanja za kamatu i dividende		1.709	2.128
Potraživanja od zaposlenih		591	635
Potraživanja od državnih organa i organizacija		37	-
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju		2.929	664
Potraživanja za prihode po posebnim propisima		5	5
Stanje na 31. decembar		5.271	3.432
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi		2.222	1.368
Stanje na 31. decembar		2.222	1.368
STANJE NA DAN 31. DECEMBRA		7.493	4.800

Potraživanja za kamatu i dividende u iznosu od RSD 1.709 hiljada u celosti se odnose na potraživanja za zateznu kamatu u dinarima.

Potraživanja od zaposlenih u iznosu od RSD 591 hiljada u celosti se odnose na potraživanja za pazar uplaćen nakon obračunskog perioda.

30. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBITAK

Potraživanja za više plaćen porez na dobitak se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak		20.669	-
Stanje na 31. decembar		20.669	-

31. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti deo koji dospeva do jedne godine		12.648	12.648
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata		306.798	306.798
Ostali kratkoročni finansijski plasmani		(19.446)	(19.446)
Stanje na 31. decembar		300.000	300.000

Potraživanja po osnovu finansijskih derivata u iznosu od RSD 306.798 hiljada najvećim delom, u iznosu od RSD 300.000 hiljada, se odnose na oročene depozite Preduzeća kod banke Poštanska štedionica a.d., Beograd u iznosu od RSD 300.000 hiljada, što je potvrđeno Izvodom otvorenih stavki na dan 31.12.2021. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. i 2020. godine

32. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Gotovinski ekvivalenti i gotovina se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Tekući (poslovni) računi		182.630	107.753
Devizni račun		4.516	4.653
Stanje na dan 31. decembra		187.146	112.406

Društvo ima otvorene račune kod sledećih poslovnih banaka: Komercijalna banka AD, Beograd, Srpska Banka AD, Beograd, Banca Intesa AD, Beograd, Banka Poštanska Štedionica AD, Beograd i račun otvoren kod Uprave za trezor.

Stanje na računima poslovnih banaka u celosti je potvrđeno IOS-ima na dan 31.12.2021. godine.

33. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Unapred plaćeni troškovi		721	732
Ostala aktivna vremenska razgranicenja		71	553
Stanje na dan 31. decembra		792	1.285

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****34. KAPITAL**

Kapital Preduzeća se odnosi na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Državni kapital	1.495.190	1.495.190
Ostali osnovni kapital	645.862	645.862
Stanje na dan 31. decembra	2.141.052	2.141.052
Statutarne i druge rezerve	253.522	253.522
Stanje na dan 31. decembra	253.522	253.522
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	3.177.833	3.177.903
Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja	(3.306)	(3.306)
Stanje na dan 31. decembra	3.174.527	3.174.597
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	940.578	945.077
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	7.341	1.009
Stanje na dan 31. decembra	947.919	946.086
Gubitak ranijih godina	(360.455)	(360.606)
Gubitak tekuće godine	-	-
Stanje na dan 31. decembra	(360.455)	(360.606)
UKUPNO KAPITAL	6.156.565	6.154.651

Državni kapital se odnosi na:

	<i>u RSD</i>	<i>Registrirano u APR-u u RSD</i>	<i>U RSD Učešće u %</i>
Grad Beograd	1.495.190.169	1.495.190.169	100
Ukupno	1.495.190.169	1.495.190.169	100

Grad Beograd je uplatio osnivački kapital od RSD 1.495.190.169 koji se slaže sa evidencijom u Agenciji za privredne registre.

Ostali osnovni kapital u iznosu od RSD 645.862 hiljade odnosi se na preostali deo vrednosti između procenjene vrednosti nepokretnosti i efekata po osnovu procene za objekte na kojima Preduzeće nema upisano pravo svojine.

Revalorizacione rezerve u iznosu od RSD 3.177.833 hiljada odnose se na pozitivne efekte procene vrednosti nekretnina koja je vršena 2019. godine.

Preduzeće je u 2021. godini ostvarilo neto dobitak u iznosu od RSD 7.341 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****35. DUGOROČNA REZERVISANJA**

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2021.	2020.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	55.725	46.221
Rezervisanja za troškove sudske sporova	98.798	102.236
Stanje na dan 31. decembra	154.523	148.457

Preduzeće je na bazi aktuarskog obračuna izvršilo rezervisanja za beneficije zaposlenih po osnovu otpremnina za odlazak u penziju, a na bazi Pravilnika o radu Preduzeća kojim se reguliše isplata budućih otpremnina.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od RSD 55.725 hiljada odnose se na rezervisanja za jubilarne nagrade u iznosu od RSD 29.412 hiljada i rezervisanja za otpremnine za odlazak zaposlenih u penziju u iznosu od RSD 26.313 hiljada.

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 98.798 hiljada na dan 31.12.2021. godine se odnose na rezervisanja potencijalnih troškova koje će Preduzeće imati po osnovu sudske postupaka, a na bazi procene pravne službe o negativnom ishodu sudskega postupka.

Ukupan iznos rezervisanja za troškove sudske sporove od RSD 98.798 hiljada najvećim delom se odnose na rezervisanja za postupke koje je protiv Preduzeća pokrenuo Atalian Global Service-Mopex d.o.o., Beograd u toku 2017. i 2018. godine. Preduzeće za pomenute postupke pred sudom zastupa advokatska kancelarija "Popović i Pantelić", čija je procena da će Preduzeće izgubiti spor i procenjeni iznos troška do dana procene iznosi RSD 73.142 hiljade. Preostali iznos od RSD 25.656 hiljada, od ukupnog rezervisanog iznosa, se odnose najvećim delom na više tužbenih zahteva za naknadu štete manje vrednosti, za koje je pravna služba Preduzeća procenila da Preduzeće ima malu verovatnoću uspeha u sporu.

Takođe, protiv Preduzeća se vode i tri vrednosno značajna spora po osnovu naknade za zemljište

Red. Broj	Naziv suda i sudski broj	Ime stranke	Tužena strana	Vrednost spora	Predmet postupka	Faza u kojoj se predmet nalazi	Zastupnik	Procena troškova po postupku
1	Viši sud u Beogradu 11.P.1750/16	Preduzeće za industrijsku izgradnju objekata "Jinpros" Novi Beograd.	JKP Beogradske pijace i grad Beograd	73.519.000	Naknada za zemljište, Pijaca Braće Jerković	Postupak u toku	Advokatska kancelarija "Popović i Pantelić"	Nije moguće proceniti troškove koje će Preduzeće potencijalno imati
2	Treći osnovni sud u Beogradu 11.P.1750/16	Fizičko lice i ostali	Opština Novi Beograd, JKP Beogradske pijace, Direkcija za građevinsko zemljište i izgradnju Beograda JP, Ministarstvo odbrane RS, Sekretarijat za saobraćaj grada Beograda	360.000.000	Naknada za zemljište	Postupak u toku	Advokatska kancelarija "Popović i Pantelić"	Nije moguće proceniti troškove koje će Preduzeće potencijalno imati
3	Treći osnovni sud u Beogradu R1-119/2017	Fizičko lice i ostali	JKP Beogradske pijace	25.900.000	Naknada za zemljište	Postupak u toku	Advokatska kancelarija "Popović i Pantelić"	Nije moguće proceniti troškove koje će Preduzeće potencijalno imati

Preduzeće pred sudom takođe zastupa advokatska kancelarija, koja u svojim dopisima u vezi navedenih sporova nije u mogućnosti da proceni ishod ili pouzdanu vrednost sporova, koja predstavlja potencijalni odliv sredstava Preduzeća. U skladu sa prethodno navedenim, poštujući paragraph 14. MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, nisu izvršena dodatnih rezervisanja potencijalnih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. i 2020. godine

36. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	4.528	-	-
Stanje na dan 31. decembra	4.528	-	-

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u iznosu od RSD 4.528 hiljade odnose se na obaveze po osnovu nabavke pet vozila putem lizinga.

37. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Odloženi prihodi i primljene dotacije	355.316	366.288	-
Stanje na dan 31. decembra	355.316	366.288	-

Odloženi prihodi i primljene dotacije u iznosu od RSD 355.316 hiljada odnose se na donacije primljene od Osnivača za pijacu Zeleni venac, donaciju za inverzni gazebo i subvenciju za tekuće troškove i opremu. U toku 2021. godine izvršeno je ukidanje odloženih prihoda po osnovu imovine na Zelenom vencu koja je ostala Preduzeću u ukupnom iznosu od RSD 6.979 hiljada kao i deo prihoda po osnovu subvencija koji Preduzeće svake godine priznaje u skladu sa MSFI (Napomena 6.)

38. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	12.983	12.313	-
Stanje na dan 31. decembra	12.983	12.313	-

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od RSD 12.983 hiljada odnose se na obaveze za primljene depozite zakupaca naplaćene po osnovu obezbeđenja redovnog izmirenja ugovornih obaveza zakupa i dodelje pijačnog prostora.

39. PRIMLJENI AVANSI

Primljeni avansi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	251	411	-
Stanje na dan 31. decembra	251	411	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA**

Obaveze prema dobavljačima se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Dobavljači u zemlji		87.204	63.189
Stanje na dan 31. decembra		87.204	63.189

U narednoj tabeli dat je pregled najznačajnijih dobavljača u 2021. godini:

Šifra dobavljača	Naziv i sedište dobavljača	Saldo na dan BS	Usaglašenje - IOS		
			Datum	Iznos	Razlika
55300	SOMBORELEKTRO DOO, Sombor	25.142	31.12.2021	25.142	-
5083	EMPORIO TEAM DOO, Beograd	17.840	31.12.2021	17.840	-
5286	DOBERGARD DOO, Beograd	7.994	31.12.2021	7.994	(419)
4354	JP EPS Snabdevanje, Beograd	7.575	31.12.2021	16.152	(8.818)
0052	JKP "Gradsko čistoća", Beograd	7.334		<i>Nije dobijen IOS</i>	
5092	FRIGOCOM DOO, Beograd-Zemun	6.877	31.12.2021	6.875	65.887
Svega:		72.762		74.003	56.650
Ostalo:		14.442		(1.241)	
UKUPNO:		87.204		72.762	
% od ukupnog salda:		83%		102%	

Razlika koja se javlja prilikom usaglašenja sa JP EPS Snabdevanje, Beograd odnosi se na unapred obračunate troškove za koje su fakture primljene u 2022. godini.

41. OBAVEZE PO OSNOVU ZARADA I NAKNADA ZARADA

Ostale kratkoročne obaveze se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju		8.932	9.090
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog		845	892
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog		2.429	2.480
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca		1.971	2.075
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju		243	126
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret zaposlenog koje s refundiraju		53	29
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret poslodavca koje se refundiraju		85	46
Stanje na dan 31. decembra		14.558	14.738
Obaveze prema zaposlenima		8.527	7.449
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		437	375
Obaveze za prikupljena sredstva pomoći		252	47
Stanje na dan 31. decembra		9.216	7.871
UKUPNO		23.774	22.609

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. i 2020. godine

42. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	2021.	2020.
Obaveze za PDV po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza		8.907	6.125
Stanje na dan 31. decembra		8.907	6.125
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine		283	246
Stanje na dan 31. decembra		283	246
UKUPNO		9.190	6.371

43. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DOBITAK

Obaveze po osnovu poreza na dobitak se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	2021.	2020.
Obaveze za porez iz rezultata		-	6.102
Stanje na dan 31. decembra		-	6.102

44. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	2021.	2020.
Unapred obračunati troškovi		9.517	10.162
Stanje na dan 31. decembra		9.517	10.162

Unapred obračunati troškovi u iznosu od RSD 9.517 hiljada u celosti se odnose na obračunate, a nefakturisane troškove.

45. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija se odnosi na:

	<i>u RSD 000</i>	2021.	2020.
Imovina drugih subjekata (lokali i katastarske parcele)		4.350	4.350
Stanje na dan 31. decembra		4.350	4.350

Vanbilansna evidencija se odnosi na lokale u vlasništvu trećih lica, koji se nalaze na pijacama, kao i evidencija katastarskih parcela.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****46. FINANSIJSKI INSTRUMENTI****Upravljanje rizikom kapitala**

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi očuvalo strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima obezbedi prinos na kapital. Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Preduzeća ispituju strukturu kapitala na godišnjem nivou.

Pokazatelji zaduženosti Preduzeća sa stanjem na kraju godine bili su sledeći:

	<i>U RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
1) Zaduženost		17.511	12.313
2) Gotovina i gotovinski ekvivalenti		187.146	112.406
3) Neto zaduženost (1-2)		<u>(169.635)</u>	<u>(100.093)</u>
4) Kapital		<u>6.156.565</u>	<u>6.154.651</u>
Racio neto dugovanja prema kapitalu (3/4)		-2,76%	-1,63%

Zaduženost se odnosi na dugoročne obaveze i kratkoročne finansijske obaveze. Kapital uključuje osnovni kapital, rezerve, revalorizacione rezerve, nerealizovane gubitke po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata, akumuliranu dobit i gubitke.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u Napomeni 3 ovih finansijskih izveštaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	<i>U RSD 000</i>	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Finansijska sredstva			
Potraživanja po osnovu prodaje		68.540	50.189
Druga potraživanja		1.714	2.133
Kratkoročni finansijski plasmani		300.000	300.000
Gotovinski ekvivalenti i gotovina		<u>187.146</u>	<u>112.406</u>
	557.400	464.728	
Finansijske obaveze			
Dugoročne obaveze		4.528	-
Kratkoročne finansijske obaveze		12.983	12.313
Obaveze iz poslovanja		87.204	63.189
Druge obaveze		<u>252</u>	<u>47</u>
	104.967	75.549	

Osnovni finansijski instrumenti Preduzeća su potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani, gotovina i gotovinski ekvivalenti, dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze, obaveze prema dobavljačima i druge obaveze čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Preduzeća. Preduzeće je izloženo niže navedenim rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****46. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (Nastavak)****Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima**

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Preduzeća ovim rizicima. Preduzeće ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržiste takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnih promena u izloženosti Preduzeća tržišnom riziku, niti u načinu na koje Preduzeće upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Preduzeće nije izloženo deviznom riziku imajući u vidu da nema potraživanja od kupaca iz inostranstva, dugoročne kredite i obaveze prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Preduzeće ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Preduzeće posluje, u velikoj meri zavisi od mera Vlade u privredi i postojanja odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na datum izveštavanja u Preduzeću bila je sledeća:

	U RSD 000			
	Sredstva		Obaveze	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
EUR	4.516	4.654	-	-
	4.516	4.654	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****46. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (Nastavak)****Rizik od promene kamatnih stopa**

Preduzeće je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

	<i>U RSD 000</i>	
	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>
Finansijska sredstva		
1) <i>Kamatonosna</i>		
Kratkoročni finansijski plasmani	300.000	300.000
	300.000	300.000
<i>Nekamatonosna</i>		
Potraživanja po osnovu prodaje	68.540	50.189
Druga potraživanja	1.714	2.133
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	187.146	112.406
	257.400	164.728
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>		
Kratkoročne finansijske obaveze	12.983	12.313
Obaveze iz poslovanja	87.204	63.189
Druge obaveze	252	47
	100.439	75.549
2) <i>Kamatonosne</i>		
Dugoročne obaveze	4.528	-
	4.528	-
Gap rizika promene kamatnih stopa (kamatonosna 1-2)	295.472	300.000

Analize osetljivosti prikazane u narednom tekstu su uspostavljene na osnovu izloženosti promenama kamatnih stopa za nederivatne instrumente na datum bilansa stanja. Za obaveze sa varijabilnom stopom, analiza je sastavljana pod pretpostavkom da je preostali iznos sredstava i obaveza na datum bilansa stanja bio nepromenjen u toku cele godine. Povećanje ili smanjenje od 1% predstavlja, od strane rukovodstva, procenu realno moguće promene u kamatnim stopama.

	<i>Povećanje od 1 procentnog poena</i>	<i>Smanjenje od 1 procentnog poena</i>	
	<i>2021.</i>	<i>2020.</i>	
Efekat na rezultat tekuće godine	2.955	3.000	(2.955) (3.000)

Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Preduzeće. Izloženost Preduzeća ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanja od kupaca sastoje se od velikog broja komitenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****46. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)****Kreditni rizik (nastavak)**

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2021. godine prikaza je u tabeli koja sledi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost	U RSD 000
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	147.590	(147.590)	-	-
Nedospela i dospela neispravljena potraživanja od kupaca	68.540	-	68.540	68.540
	216.130	(147.590)	68.540	

Prosečno vreme naplate potraživanja u 2021. godini iznosi 21 dan (u 2020. godini iznosilo je 21 dan).

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca

Preduzeće je na dan 31. decembra 2021. godine izvršilo obezvredjenje potraživanja od kupaca za dospela potraživanja u iznosu od RSD 147.590 hiljada jer je utvrdilo da je došlo do promene u kreditnoj sposobnosti komitenata, da potraživanja nisu obezbeđena odgovarajućim finansijskim instrumentima i da potraživanja u navedenom iznosu neće biti naplaćena.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31.decembra 2021. godine iskazane su u iznosu od RSD 87.204 hiljada (31.decembra 2020. godine RSD 63.189 hiljada). Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u toku 2021. godine iznosi 46 dana (u 2020. godini iznosilo je 33 dana)

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Preduzeća koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Preduzeća kao i upravljanje likvidnošću. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti u mogućnosti da potraživanja naplati.

Dospeća finansijskih sredstava

	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	U RSD 31.12.2021.
Nekamatonosna	187.417	-	69.983	-	-	257.400	257.400
Kamatonosna	-	300.000	-	-	-	300.000	300.000
	187.417	300.000	69.983	-	-	557.400	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. i 2020. godine

46. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika (nastavak)**

	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD 31.12.2020.
Nekamatonosna	164.728	-	-	-	-	164.728
Kamatonosna	300.000	-	-	-	-	300.000
	464.728	-	-	-	-	464.728

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća obaveza Preduzeća. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti obavezno da takve obaveze namiri.

Dospeća finansijskih obaveza

	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD 31.12.2021.
Nekamatonosne	252	87.204	-	12.983	-	100.439
Kamatonosne	-	-	-	4.528	-	4.528
	252	87.204	-	17.511	-	104.967

	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD 31.12.2020.
Nekamatonosne	55.675	7.534	23	4	12.313	75.549
	55.675	7.534	23	4	12.313	75.549

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. i 2020. godine****46. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)****Fer vrednost finansijskih instrumenata**

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020 godine.

	31. decembar 2021. Knjigovodstvena		31. decembar 2020. Knjigovodstvena		U RSD
	Fer Vrednost	vrednost	Fer Vrednost	vrednost	
Finansijska sredstva					
Potraživanja po osnovu prodaje	68.540	68.540	50.189	50.189	
Druga potrazivanja	1.714	1.714	2.133	2.133	
Kratkoročni finansijski plasmani	300.000	300.000	300.000	300.000	
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	187.146	187.146	112.406	112.406	
	557.400	557.400	464.728	464.728	
Finansijske obaveze					
Dugoročne obaveze	4.528	4.528	-	-	
Kratkoročne finansijske obaveze	12.983	12.983	12.313	12.313	
Obaveze iz poslovanja	87.204	87.204	63.189	63.189	
Druge obaveze	252	252	47	47	
	104.967	104.967	75.549	75.549	

Obzirom na činjenicu da ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u kupovini i prodaji finansijskih sredstava i obaveza, kao i obzirom na činjenicu da ne postoje dostupne tržišne informacije koje bi se mogle koristiti za potrebe obelodanjivanja fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza, korišćen je metod diskontovanja novčanih tokova. Pri korišćenju ove metode vrednovanja, koriste se kamatne stope za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, sa ciljem da se dobije relevantna procena tržišne vrednosti finansijskih instrumenata na dan bilansa.

47. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Nije bilo značajnih korektivnih događaja nakon datuma bilansa stanja niti materijalno značajnih događaja koji zahtevaju posebno obelodanjivanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. i 2020. godine

48. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi, utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, primjenjeni za preračun pozicija bilansa stanja za pojedine glavne valute su:

	<i>U RSD</i>	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
EUR	117,5821	117,5802
USD	103,9262	95,6637
CHF	113,6388	108,4388

U Beogradu,

Dana 15. marta 2022. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

